

Exercitationes Gaeodeticae - Geodetic Exercises

Miljenko Lapaine, editor

The monograph *Exercitationes Gaeodeticae – Geodetic Exercises* (ISBN 953-97081-4-1) was published by the Croatian Geodetic Society. It was printed on 113 pages on a quality paper, and its promotion was held on the occasion of the 40th anniversary of independent activity of the Faculty of Geodesy, University of Zagreb, on September 25, 2002 in the large lecture room of the Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy in Zagreb.

The editor of the monograph is Prof. Dr. Miljenko Lapaine. The contents of the monograph are the following:

Preface

Foreword

Martin Sabolović: Geodetic Exercises (original in Latin and translated into Croatian)

102 Olga Perić: Martin Sabolović (1730-1801)

Žarko Dadić: The textbook *Exercitationes Gaeodeticae – Geodetic Exercises* in Croatian Education and in Science at the End of the 18th Century

Miljenko Lapaine: Development of Geodetic Education at University Level in Croatia

Summary in Croatian

Summary in English

In the Preface that was also translated into English, the editor, Prof. Dr. M. Lapaine and the president of the Croatian Geodetic Society, Prof. Dr. Z. Kapović points out that geodesy is a scientific discipline in the field of geosciences, but at the same time being a technical discipline.

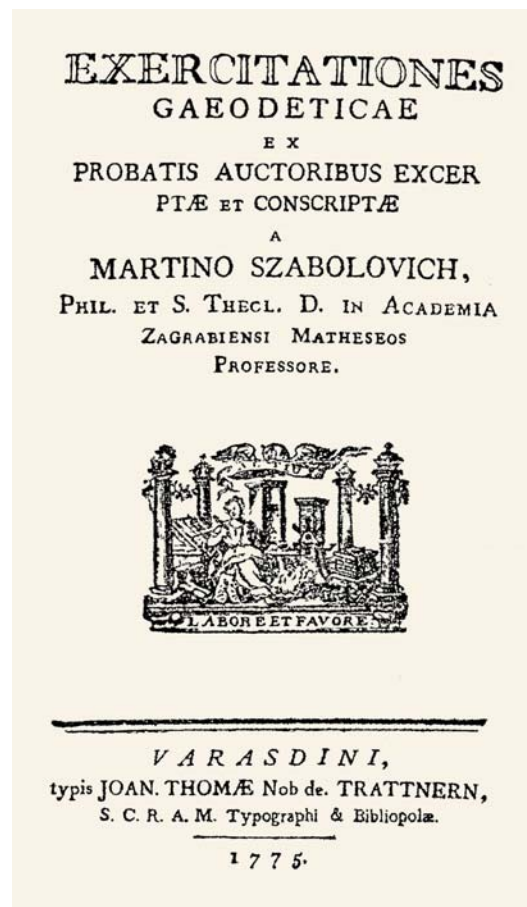
A short overview of Croatian scientists who made their contribution to the development of geodesy is given further on. It is thus stated that the courses of geodesy within the frame of geometry, i.e. mathematics, existed at the University of Zagreb more than two centuries ago. The evidence is the textbook by Martin Sabolović. It was published in Latin in 1775 and therefore has a special value.

Apart from that, the monograph was prepared and published during the time in which significant anniversaries for Croatian geodesy were celebrated.

In the chapter *Exercitationes Gaeodeticae – Geodetic Exercises* there is a text from that textbook in the original – in Latin and translated into Croatian, accompanied with a lot of figures.

In the chapter *Martin Sabolović*, Prof. Dr. Olga Perić presents the biography of Martin Sabolović and a review of his work.

In the chapter *The Textbook Exercitationes Gaeodeticae by Martin Sabolović in Croatian Education and Science at the End of the 18th Century*, the academician Žarko Dadić explains that the title of the book itself shows the importance of applied geometry, i.e. geodesy was included in the teaching activity of that time.

Cover of the original
Naslovnica izvornika

In the chapter *Development of Geodetic Education at University Level in Croatia*, Prof. Dr. M. Lapaine gives a historical overview of high school geodetic courses in Croatia up to the present days.

This monograph, although short, is a very important work, especially for the history of geodesy, because it is the first geometry-geodesy textbook in Croatia. Its publishing is very important for getting familiar with the great history of geodetic profession in Croatia. Namely, a small number of countries in Europe and the world can be proud to have such a great geodetic tradition.

The initiative for publishing this monograph came from the late Prof. Dr. Paško Lovrić. In this way, the first geodetic textbook printed in Croatia has been saved from oblivion.

We can congratulate and thank Prof. Dr. Miljenko Lapaine and the publisher, the president of the Croatian Geodetic Society, Prof. Dr. Zdravko Kapović for the efforts they have invested in publishing the monograph. It will serve to the whole geodetic public and profession in Croatia.

Miljenko Solarić

Exercitationes Gaeodeticae - Geodetske vježbe

Miljenko Lapaine, urednik

U izdanju Hrvatskoga geodetskog društva izašla je monografija *Exercitationes Gaeodeticae – Geodetske vježbe* (ISBN 953-97081-4-1). Tiskana je na 113 stranica formata 21'25 cm na kvalitetnom papiru, a njezina je promocija održana prigodom proslave četrdesete obljetnice samostalnog djelovanja Geodetskog fakulteta, 25. rujna 2002. godine u velikoj predavaonici Arhitek-tonskog, Građevinskog i Geodetskog fakulteta u Zagrebu.

Urednik monografije je prof. dr. sc. Miljenko Lapaine. Sadržaj je monografije sljedeći:

Predgovor

Foreword

Martin Sabolović: Geodetske vježbe (u izvornom latinskom jeziku i prijevodu na hrvatski)

Olga Perić: Martin Sabolović (1730-1801)

Žarko Dadić: Udžbenik *Exercitationes Gaeodeticae – Geodetske vježbe* u hrvatskom obrazovanju i znanosti krajem XVIII. st.

Miljenko Lapaine: Razvoj visokoškolske geodetske nastave u Hrvatskoj

Sažetak

Summary

U predgovoru, koji je preveden i na engleski jezik, urednik prof. dr. sc. M. Lapaine i predsjednik Hrvatskoga geodetskog društva prof. dr. sc. Z. Kapović naglašavaju da je geodezija znanstvena disciplina koja se ubraja u područje geoznanosti, ali da je istodobno i tehnička disciplina.

Zatim je dan kratki pregled hrvatskih znanstvenika koji su dali svoj doprinos razvoju geodezije. Tako se navodi da je nastava geodezije u sklopu geometrije, odnosno matematike postojala na zagrebačkom Sveučilištu prije više od dva stoljeća, o čemu svjedoči i udžbenik Martina Sabolovića. On je izdan na latinskom jeziku 1775. godine, te tako ima svoju posebnu povijesnu vrijednost.

Osim toga, monografija je pripremana i objavljena u doba obilježavanja značajnih obljetnica hrvatske geodezije.

U poglavlju *Exercitationes Gaeodeticae – Geodetske vježbe* dan je tekst toga udžbenika u izvornom latinskom jeziku i u prijevodu na hrvatski, popraćen velikim brojem slika.

U poglavlju *Martin Sabolović* prof. dr. sc. Olga Perić daje biografiju Martina Sabolovića i osvrt na njegovo djelo.

Cover
Naslovnica

U poglavlju *Udžbenik Exercitationes Gaeodeticae Martina Sabolovića u hrvatskom obrazovanju i znanosti krajem XVIII. stoljeća* akademik Žarko Dadić piše da sam naziv knjižice pokazuje kako je primijenjena geometrija, odnosno geodezija imala važno mjesto u nastavi onoga doba.

U poglavlju *Razvoj visokoškolske geodetske nastave u Hrvatskoj* prof. dr. sc. Miljenko Lapaine dao je povijesni pregled visokoškolske geodetske nastave u Hrvatskoj sve do današnjih dana.

Ova monografija, iako mala po svojem opsegu, vrlo je važno djelo posebice za povijest geodezije, jer je to prva geometrija–geodezija u Hrvatskoj. Njezino izdavanje je sigurno vrlo važno za upoznavanje s velikom povijesti geodetske struke u Hrvatskoj. Naime, malen broj zemalja u Europi i svijetu može se ponositi tako velikom geodetskom tradicijom.

Inicijativu za tiskanje ove monografije dao je pokojni prof. dr. sc. Paško Lovrić. Na taj je način spašen od zaborava prvi geodetski udžbenik tiskan u Hrvatskoj.

Uredniku prof. dr. sc. Miljenku Lapaineu i nakladniku, predsjedniku Hrvatskoga geodetskog društva prof. dr. sc. Z. Kapoviću možemo čestitati i zahvaliti im na velikom trudu koji su uložili za izdavanje te monografije. Ona će poslužiti i koristiti čitavoj geodetskoj znanosti i struci u Hrvatskoj.

Miljenko Solarić